Р Е Ш Е Н И Е
№ 45110

гр. София, 17.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 45 състав,** в публично заседание на 03.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **12719** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, подадена от С. Г. З., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], ж. к. М., [жилищен адрес] чрез адвокат Г. Ч. К., съдебен адрес: [населено място], [улица], етаж 1, кантора 145, срещу Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., д. м.

Предявени са два обективно съединени иска, един главен – за заплащане на обезщетение в размер на 60 000 лева, за претърпени от ищцата неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от отменената като незаконосъобразна уволнителна заповед, през периода от 17.10.23 г. до 18.12.24 г. и един акцесорен иск – за мораторна лихва в размер на 40 000 лева, за периода от 18.12.2024 г. до датата на исковата молба (която е 18.12.2024 г).

Претендира се и законната лихва върху сумата на обезщетението от исковата молба до окончателното му изплащане.

С исковата молба е посочен и ответникът – Агенция за хората с увреждванията, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., д. м.

По делото, на основание чл. 131 от ГПК, е постъпил отговор от ответника, чрез юрисконсулт Б. Б.. Според ответника така предявеният иск е недопустим. Ако се приеме, че искът е допустим, то последният е неоснователен. Ищецът не е претърпял неимуществени вреди от уволнението. В приложения към исковата молба амбулаторен лист № 223334064108 от 29.11.2022 г. са констатирани психични и поведенчески разстройства. Иска се допускане на един свидетел при

режим на довеждане. Искането за медицинска експертиза е неоснователно и трябва да се отхвърли. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева. Ако претендираният адвокатски хонорар надхвърля предвидения минимум от 8650 лева, то същият да бъде редуциран до тази сума поради прекомерност.
В съдебно заседание, ищецът от С. Г. З., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], ж. к. М., [жилищен адрес] се явява лично и с адвокат Г. Ч. К.. Поддържа исковата претенция. От адвокат К. са постъпили писмени бележки по съществото на спора. Твърди се, че исковата преенция е доказана напълно. Участващият по делото прокурор изрично е признал иска за основателен. Претендират се разноски, включително адвокатски хонорар.
Ответникът – Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., д. м., редовно призован, представлява се от главен юрисконсулт Б. Б.. Иска да се отхвърли претенцията. Претендира присъждане на разноски.
Постъпили са писмени бележки от главен юрисконсулт на Агенцията за хората с увреждания Б. Б.. В тях е посочено, че здравословните и психологическите проблеми на ответника, обхващащи исковия период, са свързани с нейната алкохолна зависимост и преживян стрес в семейството, които предшестват момента на уволнението ѝ. В тази насока са свидетелските показания на С. П.. Той дава показания, че години преди пенсионирането на С. Г. З. на служебното ѝ място са наблюдавани тревожност, напрегнатост, прибързаност, липса на спокойствие. Две години преди пенсионирането ищеца З. се е променила съществено и е станала много неспокойна, както и че при събития на Агенцията понякога е консумирала значителни количества алкохол. Свидетелката Д. П. е обяснила, че смъртта на майката на ищеца, предхождаща сравнително скоро пенсионирането ѝ, е довела до разстройство на психиката ѝ.
Изготвената допълнителна експертиза е установила, че физиологичните и психологичните заболявания на ищеца предхождат уволнението, включително алкохолната зависимост.
В заключителната част на експертизата е установено, че загубата на близък човек, в случая майката на ищцата и нейната сестра, е най-тежкият възможен стрес, който може да преживее човек. Установено е, че степента на разстройството на адаптацията на ищеца със смесено нарушение на емоциите и поведението след уволнението е средна, което не предполага такова високо обезщетение за претърпени болки и страдания, каквото е поискано в исковата молба.
Иска се отхвърляне на иска изцяло, евентуално да не се уважава в пълния претендиран размер.
Представителят на СГП прокурор В. дава заключение, че по своята същност искът е основателен и доказан. Размерът му обаче трябва да бъде намален.
Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:
Не е спорно по делото, че ищцата е била назначена като държавен служител в административната структура на Агенцията за хората с увреждания. Със Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на АХУ е прекратено служебното ѝ правоотношение. Тази заповед е отменена със съдебно решение № 947 от 15.02.2023 г. по адм. д. № 711/2022 г. по описа на АССГ, оставено в сила със съдебно решение № 9826 от 17.10.2023 г. по адм. д. № 3486/2023 г. по описа на ВАС, V-то отделение.
В хода на съдебното производство като свидетел е разпитана св. Д. В. П.. Спомня си, че преди години, точно преди К., ищцата ѝ се обадила, за да ѝ съобщи, че са я пенсионирали преждевременно. Била изключително разтревожена и притеснена. Не знаела защо това ѝ се случва. Тя чакала да се пенсионира през месец февруари. Била изключително тъжна. С. много обичала работата си. Доста тежко преживяла ситуацията. Била в силен стрес. Имала е напрежение и липса на концентрация. Започнала често да боледува. С нея имали близък контакт.

С. Г. З. започнала често да вдига кръвно. През цялото време била изключително тъжна и напрегната.
В хода на съдебното производство като свидетел е разпитан С. Й. П.. Той посочва, че е служител на Агенцията за хората с увреждания, и по-конкретно - главен секретар на агенцията. Дава показания, че С. З. станала неспокойна около две години преди пенсионирането си. З. станала емоционално нестабилна. С други колеги споделяла, че майка ѝ била настанена социално. Имала проблеми със сина си. Тя много пушела. След употреба на алкохол била превъзбудена и емоционална. Свидетелят определя ищцата З. като „по принцип е по-емоционална личност“.
Първоначално в хода на съдебното производство е изготвена съдебно-медицинска експертиза. Експертизата е изготвена от доц. д – р М. М. Г.. Вещото лице се е срещнало лично с ищеца на дата 12.05.2026 г. В заключението посочва, че ищеца има следните заболявания: хипертонично сърце без (застойна) сърдечна недостатъчност, първична коксартроза, чести пристъпи от увреждания на междупрешленните дискове в поясния и други отдели на гръбначния стълб, нетоксична полинодозна гуша. Установени са данни за неинсулинозависим захарен диабет.
Според вещо лице доц. д – р М. М. Г. хипертонично сърце без (застойна) сърдечна недостатъчност, първична коксартроза, чести пристъпи от увреждания на междупрешленните дискове в поясния и други отдели на гръбначния стълб, не са резултат от уволнението ѝ. Допуска, че нетоксична полинодозна гуша може да бъде резултат от силен или продължителен стрес, какъвто е очакван при уволнение. Същото може да се посочи и по отношение на неинсулинозависимия захарен диабет.
По искане на ответника по делото е допусната и изготвена комплексна съдебно-медицинска експертиза. За вещи лица са назначени д – р М. М., с адрес: [населено място], ж. к. Н. - 1, [жилищен адрес] тел. 0899 238 566 и специалност: Вътрешни болести, Клинична токсикология, Клинична имунология, както и д-р М. Х. С., специалност: Психиатрия. На вещите лица е указано след като се запознаят с материалите по делото и извършат необходимите справки и проверки, да отговорят на въпросите 1, 2 и 3 от молбата на ответника от дата 01.07.2026 г.
В своето заключение вещо лице д-р М. посочва, че алкохолната полиневропатия е неврологично заболяване, възникващо след продължителна консумация на алкохол. Затова експертизата допуска, че алкохолната консумация е започнала преди заповедта за уволнение. Същото се отнася и за алкохолната зависимост. Загубата на работното място, според заключението на вещото лице д – р М. (съгласно Скалата на стресовите ситуации), е от тежките форми на стрес, която почти се приравнява до загубата на близък човек – най-тежкият възможен стрес. Това, че ищцата е загубила двама от най-близките си хора, не означава, че може да понесе без последици още стрес (като загубата на работа). Заключението е прието в открито съдебно заседание на дата 06.10.2026 г.
Като част от комплексната съдебно-медицинска експертиза е изготвено и заключението на вещото лице д – р М. С.. То е свързано със съдебнопсихиатрично изследване и обсъждане на ищцата З.. В заключението е посочено, че високофункционалните алкохолици развиват много висок толеранс към алкохола. Те могат да пият големи количества вечер, но сутрин да изглеждат трезви и концентрирани. Те успяват да „капсулират“ пиенето извън работно време (вечери, уикенди), за да не застрашат кариерата си.
В заключението на д-р М. С. е посочено, че многогодишната злоупотреба с алкохол може да доведе до изключително сериозни физически и психически проблеми. Хроничният прием на алкохол засяга практически всяка система в човешкото тяло и уврежда структурата и функцията на мозъка. Вещо лице д – р С. посочва, че па данни от анамнезата майката на З. е починала през 2020 г. (една година преди уволнението ѝ) (2021 г.), т. е. предполага се, че ищцата е успяла да

преработи и да се адаптира в известна степен към загубата. Въз основа на изследването е дадено заключение, че при С. З. след уволнението ѝ е било налице „Разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението“. Заключението е прието в открито съдебно заседание на дата 03.11.2026 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Предметът на делото е формиран съответно на последната молба с уточнения, депозирана в АССГ на дата 13.10.2025 г. Иска се обезщетение на неимуществени вреди в размер на 60 000 лева, с посочен период от датата на решението на ВАС (17.10.2023 г.) до 18.12.2024 г. (датата на входиране на исковата молба в АССГ). Този предмет напълно кореспондира и на установеното от Върховния административен съд в Определение № 2825 от 13.03.2026 г., в което е посочено, че от молбите на адв. К. става пределно ясно, че има два обективно съединени иска. Един главен – за заплащане на обезщетение в размер на 60 000 лева за периода от 17.10.2023 г. до 18.12.2024 г. и един акцесорен за мораторна лихва в размер на 40 000 лева за периода от 18.12.2024 г. до датата на исковата молба (всъщност последните две дати съвпадат).

Разпоредбата на чл. 205 от АПК, сочи като ответник по иска за обезщетение, юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая такова юридическо лице е Агенцията за хора с увреждания. Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Устройствения правилник на Агенцията за хора с увреждания (Приет с ПМС № 337 от 14.12.2004 г. и Обн. – ДВ, бр. 112 от 2004 г.) агенцията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и с адрес на управление [улица] - 106 и има статут на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания. Съгласно разпоредбата на чл. 54, ал. 1 от Закона за администрацията изпълнителната агенция е администрация към определен министър за административно обслужване на физически и юридически лица или за изпълнение на дейности или услуги, свързани с осигуряване на дейността на органите на държавна власт и на администрацията. Съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗА изпълнителната агенция се създава със закон или с постановление на Министерския съвет. Изпълнителната агенция се ръководи и представлява от изпълнителен директор (чл. 54, ал. 4 от ЗА). Договорът с изпълнителния директор на изпълнителната агенция се сключва, изменя и прекратява от министъра, към който е създадена, съгласувано с министър-председателя (чл. 54, ал. 5 от ЗА). Всичко това означава, че искът е предявен и насочен правилно спрямо юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Предвид гореизложеното исковата претенция е процесуално допустима, като предявена от активно легитимирано лице, притежаващо правен интерес, с оглед фактическите твърдения на ищеца, че е претърпял неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт на административен орган по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Според разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне право на иск за обезщетение, е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането,

която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 203 от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ.
Първата предпоставка, въз основа на която е допустимо да бъде ангажирана отговорността на държавата, е наличието на незаконосъобразен административен акт. В случая тя безспорно е установена. С незаконосъобразната Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на АХУ е прекратено служебното правоотношение на С. Г. З.. Тази заповед е отменена със съдебно решение № 947 от 15.02.2023 г. по адм. д. № 711/2022 г. по описа на АССГ, оставено в сила със съдебно решение № 9826 от 17.10.2023 г. по адм. д. № 3486/2023 г. по описа на ВАС, V-то отделение. Следователно ищецът е доказал наличието на незаконосъобразен акт, издаден от административен орган при или по повод изпълнение на административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.
При това положение, съдът трябва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.
Съобразно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 от Гражданския процесуалния кодекс (ГПК) всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В противен случай съдът е длъжен да приложи последицата при носене на доказателствената тежест, като приеме недоказания факт за неосъществил се. Ищецът е този, който трябва да докаже чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способи, настъпването на твърдените неимуществени вреди, както и причинната връзка между тях.
Съдът съобрази Тълкувателно решение № 4 от 06.11.2023 г. по тълкувателно дело № 2/2021 г. по описа на Върховния административен съд (ВАС), което е задължителна практика за всички съдилища и държавни институции. В цитираното решение се приема, че „Разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е приложима за обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения", както и че "... нормите на чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, … не регламентират изрично право да се търси обезщетение за неимуществени вреди, които са последица от незаконосъобразното уволнение, но и не изключват изрично това право". Застъпено е становището, че не е обосновано, да се приеме, че служителите, получили обезщетение в размер на 6 месечни брутни заплати за оставането си без работа, имплицитно се обезщетяват и за претърпени морални вреди, във връзка със същото уволнение. Житейски възможно е от уволнението да бъдат причинени неимуществени вреди, изразяващи се в психологически страдания или заболявания, а причинените вреди от актове, действия и бездействия на администрацията подлежат на обезщетяване на общо основание по смисъла на чл. 1 от ЗОДОВ, стига вредите да бъдат доказани.
В конкретния случай, от събраните по делото доказателства – писмени и гласни, се установи по безспорен начин наличието на останалите материалноправни предпоставки, предвидени в закона. Съдът съобразно доказателствата по делото намира, че по отношение на претендираните неимуществени вреди е налице фактическият състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.
Твърдението на ищеца за претърпени от него неимуществени вреди в резултат на отменената заповед, се доказа по несъмнен начин. Същата ангажира доказателства в подкрепа на твърденията ѝ за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в страх, напрежение, депресия, влошаване

на здравословното ѝ състояние.
В този смисъл, съдът приема, че е налице и пряка причинна връзка между отменената като незаконосъобразна Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на АХУ, с която е прекратено служебното правоотношение на С. З., от една страна, и претърпените от ищеца неимуществени вреди, от друга, при което са изпълнени кумулативните предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника на това основание. Границите на отговорността съгласно чл. 4 от ЗОДОВ се разпростират върху вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Вредата е пряка, когато тя следва закономерно от неизпълнението на определени задължения и непосредствена, когато противоправният резултат директно предпоставя вредата, без намесата на други фактори на въздействие, т. е. увреденият не би претърпял вредите, ако не бе незаконосъобразният акт, действие или бездействие на държавния орган или на длъжностното лице.
По начало неимуществените вреди представляват засягане на честта, достойнството, доброто име на лицето в обществото, болките и страданията, които то е изживяло, както и всички други негативни преживявания в резултат на увреждането. Специалният закон не уточнява как се определя размерът на неимуществените вреди, поради което субсидиарно трябва да се прилага гражданското законодателство и по- конкретно чл. 52 от Закона за задълженията и договорите, който дава възможност за определянето им по справедливост. Неимуществените вреди подлежат на доказване и не се предполагат, поради което ищецът не е освободен от задължението да докаже по безспорен начин, че е претърпял такива вреди. Те трябва да бъдат установени с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки човек те са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхното наличие. В случая ищецът се справи с лежащата върху него доказателствена тежест и установи настъпването на твърдяните от него неимуществени вреди.
Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Указаната разпоредба сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. В доказателствена тежест на ищеца е да установи наличието на причинна връзка между претърпените неимуществени вреди и конкретния незаконен акт. Причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод и във връзка с него. За установяването на причинна връзка между вредите и незаконния акт са допустими всякакви доказателствени средства, вкл. и свидетелски показания. В настоящия случай, както се посочи по- горе, от страна на ищеца се ангажираха съответните доказателства (писмени и гласни), чрез които се установиха по безспорен начин изложените в исковата молба твърдения за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания, отразили се върху нейното здравословно и/или психично състояние, в резултат на издадената и отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебното ѝ правоотношение.
Следователно при наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда, исковата претенция за причинени неимуществени вреди като основателна и доказана трябва да бъде уважена. По силата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Във всички случаи на приложение на посочената разпоредба база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането. Неимуществените вреди са

конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях трябва да съответства на необходимостта за преодоляването им, да е достатъчно по размер за репарирането им в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай. Същевременно обезщетението не трябва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди.
С оглед ангажираните гласни доказателства съдът приема, че именно незаконосъобразното процедиране на администрацията, в случая представлявана от изпълнителния директор на Агенцията за хора с увреждания (АХУ), издал незаконосъобразната заповед за прекратяване на служебното правоотношение на С. З., е довело до влошаване здравословното ѝ психическо - емоционално състояние на ищеца. Във връзка с това съдът кредитира и фактите, заявени в хода на разпита на св. Д. В. П.. Тя дава показания, че С. З. била изключително разтревожена и притеснена след прекратяване на правоотношението ѝ. Не знаела защо това ѝ се случва. Тя чакала да се пенсионира през месец февруари. Била изключително тъжна. С. много обичала работата си. Доста тежко преживяла ситуацията. Била в силен стрес. Имала е напрежение и липса на концентрация. Започнала често да боледува. С нея имали близък контакт. Започнала често да вдига кръвно. През цялото време била изключително тъжна и напрегната.
На следващо място съдът кредитира и заключенията на приетите по делото експертизи (единична и комплексна). Доктор С. посочва, че при С. З. след уволнението ѝ е било налице „Разстройство в адаптацията със смесено нарушение на емоциите и поведението“. Доцент д – р М. М. Г. посочва, че хипертонично сърце без (застойна) сърдечна недостатъчност, първична коксартроза, чести пристъпи от увреждания на междупрешленните дискове в поясния и други отдели на гръбначния стълб, не са резултат от уволнението ѝ. От друга страна доц. д – р Г. допуска, че нетоксичната полинодозна гуша може да бъде резултат от силен или продължителен стрес, какъвто е очакван при уволнение. Същото, според доц. д – р Г., може да се посочи и по отношение на неинсулинозависимия захарен диабет.
Според заключението на д-р М. загубата на работното място (съгласно Скалата на стресовите ситуации) е от тежките форми на стрес, която почти се приравнява до загубата на близък човек – най-тежкият възможен стрес. Това, че ищцата е загубила двама от най-близките си хора, не означава, че може да понесе без последици още стрес (като загубата на работа).
В своята съвкупност приетите експертизи не изключват влошаването на здравословното състояние на З. да е резултат от прекратяване на служебното ѝ правоотношение. Независимо, че в сравнително близък момент, преди този на прекратяването на служебното правоотношение, е установено наличие и на други негативни събития в живота на З. (загуба на близки роднини), нито едно от вещите лица не изключва част от стреса и влошаването на здравословното състояние на ищцата да е в пряка причинна връзка със загубата на работата ѝ.
Вещите лица са анализирали медицинските документи по делото. Тези документи установяват пряка причинно-следствена връзка между влошеното здравословно състояние на ищцата със заповедта за прекратяване на служебно правоотношение. Периодът от време на преживяване на всички тези негативни емоции безспорно е в логическа причинно- следствена връзка с преживяното освобождаване от работа.
Съдът приема за доказано, че преживените от ищеца негативни усещания, отчуждение и нежелание за социални контакти представляват неимуществени вреди, които са в пряка причинно - следствена връзка като елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ и са последица именно от отменената като незаконосъобразна заповед на Изпълнителния директор на Агенцията за хора с увреждания. Изпълнението на незаконосъобразната заповед е породило правно действие директно и непосредствено върху правната сфера на увреденото лице - ищец.

Вредите не биха били претърпени, ако тази заповед не беше издадена.
От съвкупната преценка на представените по делото доказателства, съдът намира, че искът с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, предявен от С. З. е доказан по своето основание. Ищецът е претърпял твърдените в исковата молба неимуществени вреди, а от свидетелските показания се установява, че негативните му преживявания са в пряка причинна връзка с отменената като незаконосъобразна Заповед № 288 от 22.12.2021 г., с която е било прекратено служебното ѝ правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДСл.
Въз основа на горното, трябва да се приеме, че при условията на пълно и главно доказване са установени всички предпоставки на иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ относно преживените и претърпените от С. Г. З., ЕГН [ЕГН], неимуществени вреди от отменената заповед. Негативните преживявания на ищеца са в пряка и непосредствена последица от издаването на незаконосъобразния административен акт.
Съдът, като отчита причинените на ищеца неимуществени вреди по вид, степен и интензитет и като съобрази съдебната практика по аналогични случаи, намира, че справедлив по правилата на чл. 52 от ЗЗД би бил размер на обезщетението в размер на 1 500 евро. Размерът на обезщетението е съобразен с практиката на ВАС. (Например в Решение № 1969 от 27.02.2025 г. по адм. д. № 8401 / 2024 г. на ВАС, Трето отделение).
Искът се явява основателен за посочената сума и трябва да бъде отхвърлен за разликата до пълния претендиран размер от 60 000 лева.
Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3/2004 г. на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд (ОСГК, ВКС) при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване. Следователно, при направения извод за основателност на главния иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, в определения от съда размер – 1500 евро, принципно основателна се явява и акцесорната претенция за лихва за забава, в размер на законната, върху главницата.
Съгласно посочената вече т. 4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК ВКС началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е от влизане в сила на решението, с което се отменя незаконосъобразният административен акт. В случая това е датата на постановяване на решението на ВАС, с което е оставено в сила решението на първоинстанционния съд за отмяна на заповедта, с която е прекратено служебното правоотношение на З., а именно – 17.10.2023 г. (датата на постановяване на решението на ВАС). Тъй като претенцията на ищеца З. е за присъждане на законна лихва върху обезщетението, считано от датата на предявяване на исковата молба 18.12.2024 г., то тя трябва да бъде уважена така, както е поискана от съда. В противен случай ще бъде постановена свръхпетитум.
По отношение на разноските
По делото е представен списък с разноски от адв. К.. Представени са доказателства за платена държавна такса в размер на 10. 00 лева (5. 11 евро), хонорар за адвокат, съобразно договор за правна помощ, в размер на 2000 лева (1022. 58 евро) + допълнително 100 евро (или общо за адвокат 1122. 58 евро).
В хода на съдебното производство е приета експертиза от вещо лице доц. д – р М. Г.. Същата е представила справка – декларация за обща сума за плащане в размер на 781. 56 евро. Определено е възнаграждението за изготвената експертиза да се изплати от бюджета на АССГ.
От страна на ответника е поискана комплексна експертиза. От съда е определен депозит в размер

на 500 евро. Този депозит е внесен от страна на ответника на дата 02.09.2026 г. На доктор М. е изплатено възнаграждение в размер на 250 евро. На д – р С. е изплатено възнаграждение в размер на 250 евро.
Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.
В случая разноските от страна на ищцата С. З. възлизат на 10 лв., представляващи държавна такса в размер на 5. 11 евро (10 лева), които с оглед посочената разпоредба се дължат на ищеца в пълен размер дори и при частично уважаване на исковата претенция.
По отношение на хонорара за адвокат същият трябва да се уважи в размер на 1122. 58 евро. Съразмерно на уважената част от иска възнаграждението за адвокат трябва да се присъди в тежест на Агенцията за хора с увреждания в размер на 54. 89 евро. Или общо разноски в полза на ищеца С. З. в размер на 60 евро.
В полза на АССГ трябва да се заплатят разноските, свързани със заплатената за сметка на бюджета на съда сума, която представлява възнаграждение за извършената съдебно-медицинска експертиза. На вещото лице доц. д – р Г. от бюджета на съда е изплатена сумата в размер на 781. 56 евро.
Ответната страна, в отговора на исковата молба, чрез юрисконсулт Б. Б., е направила искане (на основание чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 78, ал. 8 от ГПК) да се присъди в полза на Агенцията за хора с увреждания възнаграждение за юрисконсулт в размер на 200 лева. Искането е основателно, като трябва да се присъди възнаграждение в размер на 102. 26 евро.
Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., д. м., юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и с адрес на управление [улица] - 106 със статут на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания, да заплати на С. Г. З., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], ж. к. М., [жилищен адрес] сумата от **1500 (хиляда и петстотин евро)**, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от отменен като незаконосъобразен административен акт – Заповед № 288 от 22.12.2021 г. на изпълнителния директор на АХУ, с която е прекратено служебното ѝ правоотношение, на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, ведно със законната лихва върху общата сума за репариране на вредите, считано от 18.12.2024 г. (датата на предявяване на исковата молба) до окончателното изплащане на сумата, **КАТО ОТХВЪРЛЯ ИСКА** до пълния предявен размер от 60 000 лева, като неоснователен и недоказан.
ОСЪЖДА Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., д. м., юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и с адрес на управление [улица] - 106 със статут на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания, да заплати в полза на С. Г. З., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], ж. к. М., [жилищен адрес] разноски по делото в размер на сумата от **60. 00 евро.**
ОСЪЖДА Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р

Г. Й., д. м., юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и с адрес на управление [улица] - 106 със статут на изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика за интеграция на хората с увреждания, да заплати в полза на АССГ сумата, представляваща възнаграждение за експертиза в размер на **781. 56 евро.**

ОСЪЖДА С. Г. З., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], ж. к. М., [жилищен адрес] да заплати в полза на Агенция за хора с увреждания, представлявана от изпълнителния директор проф. д – р Г. Й., разноски за юрисконсулт в размер на **102. 26 евро.**

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.